

Nr 3

Av herr Gustafsson i Borås m. fl., om rätt till skatteavdrag för gåvor till humanitära m. fl. ändamål.

Frågan om avdragsrätt för penninggåvor till humanitära, religiösa och vetenskapliga ändamål eller till undervisningsändamål har vid flera tillfällen framlagts i riksdagen. Ej ens förslag om att riksdagen hos Kungl. Maj:t skulle begära utredning har rönt framgång. Riksdagens majoritet har följt bevillningsutskottets avslagsyrkanden. Av uttalanden i riksdagen hade man anledning förmoda att 1950 års skattesakkunniga skulle, i större utsträckning än vad som blev fallet, ha beaktat frågan. I sakkunnigutlåtandet medgives visserligen att skäl kunde finnas för en viss avdragsrätt, men i huvudsak möter man skrivningar som måste tolkas som avslag. Någon verklig utredning av frågan har aldrig förebragts.

Vi anser det vara synnerligen angeläget att denna fråga blir föremål för en särskild utredning. Skälen därtill är både många och bärande. Med varje år har situationen försvårats för de organisationer, institutioner, fonder m. fl., som frivilligt tjänar ändamål, vars allmänna nytta för samhället torde vara ostridig. Penningvärdeförsämringen har sålunda kraftigt reducerat organens kapitalresurser. Även avkastningen av kapital har ej tillnärmelsevis räckt till för att kompensera inflationens verkningar. Man kan faktiskt tala om en pågående utarmning av det materiella underlaget för frivilligt arbete på olika områden bl. a. stöd åt vetenskaplig forskning. Skall vederbörande organisationer eller fonder kunna fylla sina uppgifter, måste man räkna med nytillskott av gåvomedel. Även för de organisationer, som huvudsakligen är beroende av årliga gåvomedel, har penningvärdeförsämringen inneburit stora svårigheter. Anslag, löner och andra omkostnader har siffermässigt skjutit i höjden. Men det f. n. kännbara skattetrycket begränsar och kringskar den enskildes möjligheter att främja ändamål som ligger honom varmt om hjärtat och vars främjande kan vara av stort värde för vårt samhällsliv.

En utredning skulle bringa klarhet över hithörande frågor. Vad folkrörelser och frivilliga initiativ för andliga och humanitära ändamål betytt och betyder i dag har ofta och väl vitsordats. Genom en begränsad avdragsrätt för gåvor till dessa folkrörelser skulle för dem beredas än större möjligheter till en positiv insats, inte minst för ungdomens fostran.

I USA, Canada, England, Västtyskland och nu senast i Danmark har man på olika sätt funnit vägar för att bereda skattelindring åt givare till anförda ändamål. Erfarenheterna från dessa länder har varit positiva, och kännedomen därom torde vara ganska allmän i vårt land. En växande

folkopinion skulle med tillfredsställelse se om riksdagen frånge sin tidigare negativa inställning och begärde en utredning.

Det bör givetvis ankomma på utredningen att draga upp riktlinjerna för avdragsrätt. I tidigare motioner har föreslagits rätt till avdrag vid taxering till statlig inkomstskatt av förslagsvis belopp upp till 10 % av den taxerade inkomsten med ett högsta avdragsgillt belopp av förslagsvis 1 000 kronor. Vi anser det självklart att vissa gränser för avdragsrätten fastställs. Det torde också vara befogat att, efter ansökan, fastställa vilka organisationer, institutioner och fonder, som fyller kraven på att avdragsrätt för gåva kan föreligga. De problem som kan möta utredningen torde säkerligen kunna bemästras i vårt land lika väl som i andra länder.

Med stöd av ovan anförda får vi hemställa,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande rätt till avdrag vid taxering till statlig inkomstskatt av förslagsvis belopp upp till 10 % av den taxerade inkomsten med ett högsta avdragsgillt belopp av förslagsvis 1 000 kronor om den skattskyldige skänkt beloppet till humanitära, litterära, religiösa, vetenskapliga eller undervisningsändamål.

Stockholm den 14 januari 1959

Axel Gustafsson

i Borås

Eric Nelander

Yngve Hamrin

Manne Ståhl

Einar Rimmerfors

Sven Antby

Sigfrid Löfgren

Olof Johansson

Olof Hammar

Wald. Svensson

Sigvard Rimås

Hj. Åhman

Henning Carlsson

Arvid Nilsson

Ebbe Rydén

i Lönsboda

Olov Rylander

Gust. Boija

Martin Larsson

Gunnar Helén

Sven Wedén

Olaus Nyberg